

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 269

Viinikankadun yleissuunnitelma

TRE:5348/10.03.02/2025

Valmistelija / lisätiedot:
Seimelä Timo

Valmistelijan yhteystiedot

Liikenneinsinööri Timo Seimelä, 040 758 2104, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Jonna Koivumäki, puh. 040 124 1626, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus

Viinikankadun yleissuunnitelma hyväksytään jatkosuunnittelun lähtökohdaksi.

Perustelut

Taustaa

Viinikankadun yleissuunnitelmassa on tarkasteltu Viinikankatua Kalevan risteyssillan ja Salhojankadun välisellä osuudella, sekä Salhojankatua Viinikankadun ja Itsenäisyydenkadun välisellä osuudella. Viinikankatu on keskustan pääkatu, jonka länsipuolella kulkee pyöräliikenteen seudullinen pääreitti ja itäpuolella alueellinen pääreitti. Salhojankatu on tonttikatu, mutta sillä on merkittävä liikenneverkollinen rooli Itsenäisyydenkadulta etelään suuntautuvalle liikenteelle.

Viinikankadulle on suunniteltu ajoyhteys maanalaisen pysäköintilaitokseen (Yliopistontunneli). Yliopistontunnelin suuaukko sijoittuu Viinikankadun keskelle Ratapihankadun ja Kalevan risteyssillan väliin, toimien suuntaisliittymänä etelän suuntaan. Maanalaisen ajoyhteyden rakentamisen vuoksi Kalevan risteysilta uusitaan kokonaisuudessaan. Uusimisen yhteydessä siltaa pidennetään ja hyötyleveyttä kasvatetaan, jotta uusi silta mahdollistaa sekä Viinikankadun että Kalevantien tavoitetilan mukaiset liikenteelliset tarpeet.

Yliopistontunnelin suunnittelun yhteydessä on määritelty Viinikankadun tavoitepoikkileikkaus, jossa on 7,0 metriä leveä ajorata, jonka molemmilla puolilla on 3,0 metriä leveät kaksisuuntaiset pyörätiet ja 2,0 metriä leveät jalkakäytävät. Ajoradan ja pyörätien välissä on 0,75 metriä leveä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

erotusalue. Viinikankadun ja Yliopistontunnelin katusuunnitelmassa määritelty poikkileikkaus on toiminut myös Viinikankadun yleissuunnitelman lähtökohtana.

Tavoitteet

- Viinikankatu on moottoriajoneuvoliikenteen keskustan pääkatu ja merkittävä yhteys etelän sisääntuloväyliltä Tammelaan ja Kalevaan. Katu on myös merkittävä pelastusliikenteen yhteys etelästä kohti keskussairaalaan. Kadulla varmistetaan moottoriajoneuvoliikenteen sujuvuus sekä parannetaan liikennejärjestelyjä Viinikankadun ja Salhojankadun liittymään.
- Jalankulku ja pyöräliikenne erotellaan toisistaan omille väylille ja niiden olosuhteita ja turvallisuutta parannetaan linjaosuuksilla ja liittymäalueilla.
- Katuympäristön vihreys säilytetään katutilassa. Kalevan puistotien länsireunan osuudella puusto säilytetään kokonaisuudessaan. Muualla puuston vähentämistä pyritään välttämään tai poistettava puusto korvataan uusilla istutuksilla.
- Salhojankatua Viinikankadusta länteen ja Kalevan puistotietä välillä Salhojankatu - Itsenäisyydenkatu kehitetään esteettömyyden erikoistason reitteinä.
- Suunnitteluratkaisuilla varmistetaan Kalevan lukion ja Lähteenkadun varressa olevien kiinteistöjen saavutettavuus.
- Salhojankatu toimii tapahtumien aikaisena tilausliikenteen bussien pysäköintipaikkana, suunnitteluratkaisuilla mahdollistetaan pysäköinti myös jatkossa.
- Tampere-talon huoltoliittymä säilytetään nykyisellään.
- Kalevanaukion pysäköintialuetta kehitetään turvallisemmaksi ja toimivammaksi säilyttäen nykyinen pysäköintipaikkamäärä ja mahdollistaen alueen läpiajettavuus Salhojankadun ja Kaskitien välillä

Tutkitut vaihtoehdot

Viinikankadun länsireunassa Sorsapuiston kohdalla tutkittiin pyörätien sijoittumisen osalta kahta vaihtoehtoa. Vaihtoehdossa 1 nykyinen yhdistetty väylä muutettiin jalkakäytäväksi, ja pyörätie sijoitettiin nykyisen vaahterarivin itäpuolelle, tavoitteena nykyisen puuston mahdollisimman suuri säilyttäminen. Vaihtoehdossa 2 nykyinen yhdistetty väylä muutettiin jalkakäytäväksi, ja pyörätie sijoitettiin jalkakäytävän viereen, ja uusi puurivi sijoitettiin ajoradan ja pyörätien väliselle 1,8 metriä leveälle erotusalueelle. Vaihtoehto 2 valittiin, koska vaahteroiden kunto osoittautui melko huonoksi, ja ne olisi joka tapauksessa uusittava, ja koska pyörätien sijoittaminen nykyisen puurivin itäpuolelle edellytti Viinikankadun ajoradan suurempaa siirtoa Sorsapuiston kentän suuntaan, mikä lisäsi merkittävästi vaihtoehdon toteuttamiskustannuksia.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Viinikankadun, Salhojankadun ja Kalevan puistotien risteyksessä tutkittiin kolmea vaihtoehtoa jalankulun ja pyöräliikenteen turvallisuuden ja olosuhteiden parantamiseksi sekä moottoriajoneuvoliikenteen sujuvuuden varmistamiseksi. Ensimmäinen vaihtoehto oli nykyinen liittymä, jossa liikennevalo-ohjatussa nelihaaraliittymässä on vapaa oikea kaista Salhojankadulta pohjoiseen Kalevan puistotielle. Liikennelaskennat osoittivat, että Salhojankadulta oikealle pohjoiseen kääntyviä ajoneuvoja on niin vähän, ettei ole liikenteellistä tarvetta vapaalle oikealle. Liikenneturvallisuuden kannalta nykyinen ratkaisu on huono, koska se laajentaa liittymäaluetta, lisää jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden kadun ylitystarvetta, heikentäen liikenneturvallisuutta. Lisäksi nykyjärjestely muodostaa Kaskitien liittymään liikenteellisesti haastavan paikan.

Toisena vaihtoehtona tutkittiin liikenneympyrän toteuttamista liittymään. Liittymäalueelle mahtuisi kyllä suunnitteluohjeiden mukainen liikenneympyrä, mutta toimivuustarkasteluissa liittymäratkaisua ei saatu toimimaan ruuhka-aikana. Liikenneympyrät toimivat parhaiten kohteissa, joissa liittymähaarojen liikennemäärät ovat samansuuruiset. Viinikankadulla pohjois-eteläsuuntainen liikennevirta on niin suuri, että se ruuhkauttaisi liikenneympyrän eikä sivusuunnista olisi mahdollisuutta liittyä liikennevirtaan.

Kolmantena vaihtoehtona tutkittiin nykyisen liittymän muuttamista liikennevalo-ohjatuksi nelihaaraliittymäksi. Ratkaisussa nykyiset kaistaratkaisut säilyisivät lähes nykytilassa, mutta vapaa oikea kaista korvataan erillisellä oikealle kääntymiskaistalla ja etelän ja pohjoisen suunnan vasemmalle kääntymiskaistat Salhojankadulle lyhenevät. Kääntymiskaistojen pituudet riittävät nykyisille ja ennustetuille liikennemäärille. Vaihtoehto täytti parhaiten liittymän kehittämiseksi asetetut vaatimukset, ja se valittiin yleissuunnitelman ratkaisuksi.

Kalevanaukion pysäköintialue sijaitsee Salhojankadun ja Kaskitien välisellä alueella. Pysäköintialue on ollut jo pitkään melko jäsentymätön, mikä on vaikeuttanut pysäköintiä ja alueen läpi tapahtuvaa liikennöintiä. Vuoden 2025 aikana pysäköintialueen järjestelyjä on parannettu uudistamalla alueen päällyste ja merkitsemällä maaliviivalla alueelle 25 autopaikkaa. Parannustenkin jälkeen pysäköintialueen mitoitus on ahdas, ja pysäköintipaikkojen käytettävyys riippuu saapumissuunnasta. Lisäksi pysäköintipaikkojen käytettävyys talviolosuhteissa on heikko, ja etenkin keskivälin käytettävyys ja toimivuus on haastavaa. Aukion pysäköintialueen parantamiseksi tutkittiin useampaa vaihtoehtoa. Kehittämisen tavoitteita olivat :

- Pysäköintipaikkojen määrän säilyminen.
- Pysäköintipaikkojen jäsentelyn selkeys, paikkojen saavutettavuus ja helppokäyttöisyys.
- Nykyisen katuvihreän ja arvokkaan puuston säilyminen sekä ympäröivän viheralueen kasvattaminen.
- Pysäköintialueen läpi liikennöinnin varmistaminen turvallisesti.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Vaihtoehdossa 1 esitettiin vinopysäköinti kahdella erillisellä ajoyhteydellä. Ratkaisussa paikkamäärä säilyi nykyisenä 25 autopaikkana, ja tarvittavat muutokset ovat melko pieniä. Liikenteellisesti ratkaisu on haastava, koska ajoväylät alueella ovat kapeat, ja koska kaikki autopaikat eivät ole saavutettavissa kaikista suunnista, mikä lisää tarvetta alueella kiertämiseen vapaan paikan löytämiseksi. Vaihtoehdossa 2 pysäköinti on 90 asteen kulmassa, ja liikennöinti alueella tapahtuu yhdellä leveällä ajoyhteydellä. Ratkaisu on liikenteellisesti selkeä ja palvelee hyvin myös alueen läpi tapahtuvaa liikennettä. Lisäksi liittymäjärjestelyt Kaskitielle selkeytyvät, mikä osaltaan parantaa jalankulkijoidenkin turvallisuutta. Vaihtoehto mahdollistaa yhden autopaikan vähemmän kuin vaihtoehto 1 ja nykytilanteen mukainen ratkaisu.

Vaihtoehtoa 2 esitetään valittavaksi, koska ratkaisu täyttää kokonaisvaltaisemmin pysäköintialueen kehittämiselle asetetut tavoitteet. Päälystetty pinta-ala pienenee merkittävästi, vähentämättä nykyistä paikkamäärää merkittävästi. Pysäköintialueen läpi liikennöinti paranee merkittävästi pysäköintikampojen välissä olevalla leveällä ajoväylällä.

Salhojankadulla tutkittiin neljää eri vaihtoehtoa, joille asetettuja tavoitteita olivat jalkakäytävän eteläreunan pitäminen paikallaan Sorsapuiston puolella, ja tilausliikenteen bussien pysäköinnin mahdollistaminen kadun varressa sekä pyöräliikenteen olosuhteiden selkeyttäminen. Parhaiten asetetut tavoitteet täyttää ajoratapyöräilyyn tukeutuva vaihtoehto, jota esitetään jatkosuunnittelun lähtökohdaksi. Salhojankatu on tonttikatu, vaikka sillä on liikenneverkossa merkittävä rooli Itsenäisyydenkadulta etelään suuntautuvalla autoliikenteelle. Kokonaisliikennemäärä kadulla on kuitenkin vähäinen, mikä mahdollistaa suunnitteluohjeiden mukaan pyöräilyn ajoradalla.

Yleisuunnitelma

Viinikankadun moottoriajoneuvoliikenteen liikenne ratkaisut pysyvät pääasiassa nykytilan mukaisina. Nykyisiä ajokaistojen määriä ei muuteta, vaan niiden mitoitus tarkistetaan. Ainoastaan nykyinen vapaa oikea kaista esitetään korvattavaksi oikealle kääntymiskaistalla. Suurimmat muutokset tapahtuvat jalankulun ja pyöräliikenteen järjestelyissä.

Viinikankadun, Salhojankadun ja Kalevan puistokadun risteykseen toteutetaan liikennevalo-ohjattu nelihaaraliittymä ja vapaa oikea kaista poistetaan. Liittymään toteutetaan kävelylle ja pyöräliikenteelle suunnitteluohjeiden mukaiset kadunylitykset odotustiloihin. Myös keskisaarekkeet levennetään niin, että ne mahdollistavat pysähtymisen polkupyörän, pyörätuolin tai lastenvaunujen kanssa. Jalankulun järjestelyt toteutetaan esteettömyyden erikoistason mukaisesti käyttämällä luiskakiveä, varoittavia laattoja ja ohjaavia kiviraitoja.

Kaskitien haaraan toteutetaan ylijatkettu jalkakäytävä ja pyörätie. Ratkaisulla erotellaan rakenteellisesti tonttikatu- ja kokoojakatu ympäristöt. Kaskitien liittymäjärjestelyt muuttuvat

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

selkeämmiksi ja turvallisemmiksi. Liittymäalueen uudelleenjäsentäminen mahdollistaa keskisaarekkeiden ja reunakivilinjojen muuttamisen niin, että saadaan sujuvammat ja leveämmät kaistat autoille pohjoisen suuntaan.

Etelästä pohjoiseen kulkevan Viinikankadun ajoradan kaarretta loivennetaan Salhojankadun pohjoispuolella. Kaarteen loiventamisen lisäksi ajorataa levennetään liittymäalueella, jotta kahden auton ajaminen rinnakkain on sujuvampaa ja turvallisempaa. Ajoradan leveys kaarrelevityksen kohdalla on 8,00 metriä ja muualla 7,0 metriä. Etelähaaralla sijaitseva portaali uusitaan tai siirretään. Pohjoishaaralla sijaitseva portaali säilyy ennallaan.

Kalevanaukion pysäköintialueelle toteutetaan yhdet liittymät etelästä ja pohjoisesta, alueen keskelle kaksisuuntainen 7,0 metriä leveä ajoyhteys ja 90 asteen kulmassa olevat 24 autopaikkaa,

Viinikankadun molemmille puolille toteutetaan eroteltu jalkakäytävä ja pyörätie. Pyörätien mitoituksena toimii pääreittitasoinen kaksisuuntainen pyörätie 3,00 metriä, ja jalkakäytävän mitoituksena 2,00 metriä. Kulkumuodot erotellaan toisistaan kahden kiven kiviraidalla ja länsireunan pyörätielle tulee väriasfaltti. Pyörätiet erotellaan lisäksi ajoradasta 0,75 metriä leveällä erotusalueella, ja Sorsapuiston kohdalla länsireunan pyörätie erotellaan ajoradasta 1,8 metriä leveällä erotusalueella, johon sijoitetaan uusi vaahterarivi. Kadun itäreunalla nykyisen koivurivin pohjoisimmat viisi (5) koivua uusitaan.

Salhojankadun liittymän pohjoispuolella Kalevan puistotiellä pyöräliikenne ja jalankulku on eroteltu toisistaan kadun itäpuolella. Länsipuolella on tilanpuutteen vuoksi yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie, eikä ratkaisua ole mahdollista tilanpuutteen vuoksi muuttaa. Pyöräliikenteen seudullinen pääreitti siirtyy Salhojankadun risteyksessä kadun länsipuolelta itäpuolelle, ja Viinikankadun länsipuolen eroteltu väylä päätetään Salhojankadun liittymään.

Esitetyt liikenneratkaisut edellyttävät katualueen laajentamista Viinikankadun itäpuolelle sekä länsipuolelle Tampere-talon tonttiliittymän eteläpuolella. Kadun länsireunalla syntyvä korkeusero otetaan kiinni L-tukimuurilla, ja itäreunalla Viinikankadun eteläosan tapaan ponttiseinällä sekä L-tukimuurilla. Tampere-talon huoltoliittymä säilyy ennallaan. Kääntymiskaista etelän suunnasta mitoitetaan yhdelle täysperävaunulle.

Salhojankadulla Viinikankadusta länteen pyöräily tapahtuu ajoradalla, ja Salhojankadulle toteutetaan pyöräliikenteen liittyminen ajoradalle selkeillä ohjaavilla kaistoilla. Salhojankadulla säilyy nykyinen 9,00 metriä leveä ajorata, joka mahdollistaa bussien pysäköintisyvennykset kadun etelälaidalla ja koulun saattoliikenteen lyhytaikaisen pysähtymisen kadun pohjoislaidalla. Salhojankadun ja Lähteenkadun liittymässä ajorataa kavennetaan jalankulun esteettömyysvaatimusten mukaisesti.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Suojatiejärjestelyt toteutetaan esteettömyyden erikoistason mukaisesti. Salhojankadun ja Itsenäisyydenkadun liittymän vaihtoehdot jätettiin jatkosuunnittelussa ratkaistavaksi.

Katuympäristön osalta suunnitelman tavoitteena on olevan arvokkaan puuston ja alueen vehreän yleisilmeen säilyttäminen. Viinikankatu on sisääntuloväylä eteläisestä Suomesta saavuttaessa, ja reitti kaupungin tärkeisiin kohteisiin, ja siten lähtökohtaisesti kaupunkikuvallisesti merkittävä katualue. Erityisesti pidetään huolta, ettei Sorsapuiston kasvillisuuteen kohdistuisi lainkaan toimenpiteitä. Lisäksi siihen kiinnitetään huomiota, etteivät toimenpiteet kohdistu haitallisesti Kalevankentän viereiseen puustoon, Salhojankadun ja Kalevan puistotien vanhoihin puuriveihin sekä yksittäispuihin, kuten Kalevanaukion tammeen.

Viinikankadun katuvalaistus toteutetaan vastaavasti kadun eteläosan kanssa. Kadun länsireunalla uusitaan Tampere-talon huoltoliittymän valaistus. Itäreunalla uusitaan valaistus kokonaisuudessaan jalkakäytävän itäreunalle. Sorsapuiston valaistus säilytetään nykytilassa.

Vaikutukset

Yleissuunnitelmassa esitetyillä toimenpiteillä liikennejärjestelyt selkeytyvät, liikenneturvallisuus paranee ja liikkumisen miellyttävyys paranee. Yleissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden rakentamiskustannusarvio on 1,3 M€, ja koko hankkeen kustannus riskivarauksineen on 1,8 M€.

Toimivalta: Hallintosäännön 22 §:n 1 momentti

Tiedoksi

Timo Seimelä, Anna Levonmaa, Minna Kaarijärvi, Petri Keivaara, Tero Backman

Liitteet

- 1 Liite Yla 21.10.2025 Viinikankadun YS raportti
- 2 Liite Yla 21.10.2025 Raportin liite 1 Asemapiirustus, Viinikankatu, yleissuunnitelma
- 3 Liite Yla 21.10.2025 Raportin liite 2 Poikkileikkaus, Viinikankatu, yleissuunnitelma PL590
- 4 Liite Yla 21.10.2025 Raportin liite 3 Itsenäisyydenkatu-Salhojankatu, asemapiirustus VE1
- 5 Liite Yla 21.10.2025 Raportin liite 4 Itsenäisyydenkatu-Salhojankatu, asemapiirustus VE2

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja on asetettu nähtäväksi 24.10.2025 kaupungin internetsivuille www.tampere.fi

Päätös on lähetetty sähköpostilla 27.10.2025

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Tampere
27.10.2025

Jonna Koivumäki
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§269

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)